

Het Diamantduifje

Wetenschappelijke naam:

Geopelia cuneata

Duits: Diamanttaübchen

Frans: Géopélie diamant

Engels: Diamond dove

Tot hetzelfde geslacht als het diamantduifje (*Geopelia cuneata*) behoren het zebra-duifje (*Geopelia striata*), het vredesduifje (*Geopelia placida*), het Timor-duifje (*Geopelia maugeus*) en de kopernekduif (*Geopelia humeralis*). Ze bewonen Zuidoost Azië en Australië. De diamantduifjes zijn verspreid over Noord en Centraal Australië, waar ze leven in open bos en vooral in aride graslanden en halfwoestijnen. De temperaturen kunnen in hun biotoop oplopen tot meer dan 60°. Ze kunnen dan ook urenlang zonnebaden in deze verzengende hitte. Het is vooral in de vroege morgen of bij valavond dat ze op zoek gaan naar voedsel en water. In groepjes van 10 tot 12 duifjes zoeken ze dan urenlang op de grond. Dit voedsel bestaat uit zaden van allerlei grassen, kleine larven van insecten en ook groenvoer. Bij onraad kunnen ze zeer snel opvliegen. Het voedsel voor diamantduifjes in gevangenschap bestaat uit een mengsel voor exoten en kleine parkieten.

Dit wordt aangevuld met wildzaad en eivoer. Vogelgrit dient steeds aanwezig te zijn alsook zuiver water.

De doffertjes laten een mooi geluid horen; het is een serie van vijf gelijktonige klanken: 'coo-coo, coo, coo-coo'. Als nestroep laat hij een tweelettergrepige lokroep horen: 'coorh-coo'. De doffer gaat achter het duivinnetje aan en zal voorover buigen met de staart in een waaiervorm tot op 90° opgeheven (Fig.1). Deze houding zal hij enkele malen na elkaar herhalen. Daarna zullen ze hevig trekkebekken en zal het doffertje op de neergehurkte duivin springen en paren. Dit zal hij een paar keer na elkaar herhalen.

Doffer of duivin ? (Fig.2)

Bij jonge vogels is het onderscheid tussen doffer en duivinnetje soms moeilijk te bepalen. Bij uitgeruide dieren kan men wel naar bepaalde kenmerken kijken. De rode oogranden zullen bij een doffer sterker rood en breder zijn dan bij het duivinnetje. Ook de druppeltekening zal bij de doffer groter en duidelijker aanwezig zijn. De grondkleur van het duivinnetje zal doffer en bruiner zijn.

door Armand Cleynen

Kweek in beschermd milieu

Latham beschreef dit duifje reeds in 1801. Het werd voor het eerst ingevoerd in 1868 in de Londense Zoo, waar ook in 1871 de eerste geregistreerde kweek plaatsvond. In 1875 werden dan in Duitsland bij Hagenbeck en bij Russ de eerste kweekresultaten behaald. Het zijn duifjes die zowel in volières als in grotere broedkooien gehouden kunnen worden. De afmetingen van deze broedkooien moeten minimaal 100 cm bij 50 cm bij 50 cm zijn. Op de bodem strooit men een goede laag schelpenzand. Als nestgelegenheid kunnen zowel open kleine mandjes als halfopen kistjes aangeboden worden. Men plaatst liefst twee ruststokken in deze broedkooi. Als nestmateriaal worden cocosvezels ter beschikking gesteld. Het nestmandje hangt men best een beetje verscholen achter een dennentakje of wat takjes brem.

Het liefst worden deze duifjes natuurlijk gehouden in een zonnige volière waaraan ook een gesloten nachthok aanwezig is.

Fig.2: Een koppel wildkleur diamantduifjes met links vooraan het doffertje en rechts achteraan het duivinnetje.

Fig.1: Baltsend doffertje van een wildkleur diamantduifje.

De duifjes kunnen wel wat vorst verdragen, maar tijdens de gure winterdagen houdt men ze toch best in het binnenhok. De volières hebben een afmeting van 0,5 m breedte, 1 tot 2 m diepte en 2 m hoogte. Hierin kan gemakkelijk een koppeltje samen gehouden worden met andere vogels of zelfs andere duivensoorten. Nestkistjes of korfjes hangt men wat verscholen op, rekening houdend met verschillende hoogtes. De duifjes moeten zelf een nestplaats kunnen uitkiezen. Al spoedig zal men het doffertje horen roepen en ook zien pronken. Het doffertje zal een nestplaats uitkiezen en hij zal het duivinnetje naar deze plaats lokken. Als alles goed klikt, zullen ze een nestje bouwen met het aangeboden nestmateriaal. Sommige koppeltjes maken een stabiel nestje, andere dragen slechts enkele strootjes aan. Het duivinnetje legt twee eitjes en zij zal vooral 's nachts broeden, terwijl het doffertje deze taak overdag waarneemt. Na 12-13 dagen broeden, zullen er twee kleine duifjes geboren worden.

Fig.3: Een doffertje wildkleur diamantduifje in zeer goede conditie.

Fig.4: De opengevouwde vleugel van een wildkleur diamantduifje. Let op het roodbruine middenveld van de handpennen.

Zowel doffertje als duivinnetje zullen de jongen voeren. Als de jongen ongeveer 10 dagen oud zijn kan men ze ringen met ringmaat 3,5 mm. De ouders laten nestcontrole nogal goed toe en het zal zelden gebeuren dat ze hun jongen in de steek laten. Na ongeveer 14 dagen zijn de jongen vliegvlug en zullen ze het nest verlaten. De ouders voeren nog een weekje verder door, maar ze kunnen dan reeds aan een volgend broedsel beginnen. In een volière kan men de jongen bij de ouders laten. Ook is het mogelijk om met meerdere koppels in één volière te kweken. Men moet zich dan wel aan bepaalde regels houden: liefst meer dan twee koppels samen plaatsen en ook de drie of meerdere koppels tegelijkertijd in de volière loslaten. Dus niet eerst één paartje in de volière en dan een paar weken wachten om nog een koppeltje los te laten, want dit vraagt om moeilijkheden. Elk paartje bakent vlug zijn eigen territorium af binnen de volière. Het zijn zeker zeer attractieve duifjes die wel van veel warmte houden.

Beschrijving / Algemeen voorkomen

Het diamantduifje heeft een slank en mooi gestroomlijnd lichaam met een lange staart, en met een mooi gaaf aanliggend verenkleed. Er mogen geen opstaande veertjes zijn en de pootjes en nageltjes moeten proper en intact zijn. Het lichaam van kop tot staart meet ongeveer 190 tot 210 mm. Wanneer het diamantduifje op de stok zit, moet het lichaam in een stand van 45° staan. Gewicht: 23 tot 37 g. Ringmaat 3,5mm.

De kop moet bijna rond zijn. De ogen staan centraal in de kop ingeplant. Het oog heeft een donkere pupil; de kleur van de iris hangt af van de mutant. Een oranjerode vlezige rand rond het oog dat bij drift goed zichtbaar kan opzwellen. Bij het doffertje is deze oogrand meer opgezwollen en roder van kleur dan bij het duivinnetje. De nek moet mooi overlopen van kop naar rug.

Het gevederte moet mooi glad liggen en geen opstaande veren vertonen. De rug moet lang en smal zijn. Bovenaan breder en versmallend naar de staart toe. Het lichaam moet mooi gestroomlijnd zijn. Het gevederte moet goed glad aanliggen. De vleugels moeten goed aanliggend gedragen worden en de rug bedekken. De lengte van de vleugels bedraagt tussen de 7,5 cm en 8 cm. Wanneer de vleugels gesloten gedragen worden, moeten ze tot ongeveer 7,5 cm van het uiteinde van de staart reiken. De vleugels mogen in geen enkel geval onder de staart gedragen worden. De staart bestaat uit 14 staartpennen en moet ongeveer 10 cm lang zijn. De staartveren worden mooi gesloten gedragen zodat ze een afgerond uiteinde vormen. De loopbenen en tenen moeten lichtroze van kleur zijn. De pootjes worden wat naar voren gedragen, net of het duifje aanstalten maakt om weg te vliegen. Van voor gezien moeten ze mooi parallel ingeplant staan.

Kleurmutaties

Volgende kleurslagen worden erkend: wildkleur (blauw), zilver, bruin (cinnamon), rood, briljant, geel, perzik, bont in alle voornoemde kleuren, witstuit in alle voornoemde kleuren, sneeuwwit.

Wildkleur (blauw) (Fig.2 + Fig.3)

Kop: Lichtblauw.

Keel - borst: Lichtblauw, verbleekt naar het onderlijf toe.

Buik: Witachtig.

Rug - vleugels: Grondkleur donkerblauw met een bruine waas van bovenrug tot stuit en bovenstaart; vleugeldek met dezelfde grondkleur. Over het hele vleugeldek zijn kleine witte stippels (parels)verdeeld. Deze verdeling moet regelmatig zijn. Elke witte stippel is met een zeer smal zwart lijntje afgeboord. De handpennen hebben een roodbruin middenveld en een brede donkergrijze rand (Fig.4). De armpennen vrijwel eenkleurig en met dezelfde grondkleur als het vleugeldek (met enkele parels op de tertiaire pennen).

Staat: Lange, smalle staat. De centrale pennen zijn donker grauwbruin, eindigend op een zwart bandje. De buitenste pennen hebben een breed wit uiteinde (Fig.1). De onderstaat is wit.

Snavel: Blauwachtig.

Ogen: Rode iris met donkerbruine pupil. Om het oog een rode naakte vlezige oogrand. Deze is wel groter bij de doffer.

Loopbenen en tenen: Roze tot vleeskleurig. Nagels hoornkleurig.

De duivin is bruiner gekleurd op de bovenzijde van het lichaam, de oogrand is minder hevig, en de stippeltekening minder geaccentueerd.

De wildkleur is dominant ten opzichte van alle andere kleurmutaties.

Typische fouten: niet egale kleur, onregelmatige stippelverdeling op de vleugels, te klein, kromme pootjes of ontbrekende nageltjes.

Zilver (Fig.5)

Deze mutatie werd voor het eerst gekweekt rond 1950. Het is een mutatie die de wildkleur volledig heeft opgebleekt. Door het teveel toepassen van inteelt worden de duifjes vlug te klein aangeboden.

Kop: Zilvergrijs.

Borst: Zilvergrijs.

Buik: Wit met een zilveren waas.

Nek - rug: Zilvergrijs, wel wat donkerder dan de kop.

Vleugels: Zilvergrijs, met witte symmetrisch verdeelde stippeltekening. Geen donkere bandjes om de stippels. Het middenveld van de handpennen gebroken wit met een zwakke lichtroze schijn (niet intens roodbruin zoals bij de wildkleur); de rand is iets verdund grijs (Fig.6).

Staat: De binnenste staartpennen zijn zilvergrijs, de buitenste zijn voor de helft wit gekleurd. De onderstaat is wit met een zilveren waas. Noch in de vleugels, noch in de staat mag een bruine schijn aanwezig zijn.

Snavel: Zilvergrijs.

Ogen: Roodbruin, met een rode naakte oogrand.

Loopbenen en tenen: Vleeskleurig. Nagels hoornkleurig.

Typische fouten: niet egale kleur, te klein, onregelmatige stippelverdeling op de vleugels.

Bruin (cinnamon) (Fig.7)

Deze mutatie vertoont zeer veel verschil in de sterkte van de pigmentatie : zowel individueel als tussen de geslachten. De doffers zijn over het algemeen veel bleker van kleur dan de duivinnen, die in kleur variëren van zilverbruin tot echt donkerbruin. Deze kleurmutatie is van groot belang om mooie briljante diamantduifjes te kweken.

Kop: Grijsblauw met een bruine waas.

Nek - rug: Bruin tot bruinzilver.

Borst: Grijsblauw met een bruine waas.

Buik: Wit met een lichtbruine tint.

Vleugels: Grijsblauw met een bruine waas. Witte symmetrisch verdeelde stippeltekening over de hele vleugel, doch veel minder opvallend dan bij de vorige mutaties. De handpennen hebben een diep roodkleurig middenveld gelijkend op de wildkleur, maar de rand is veel bleker, tot lichtgrijs (Fig.8).

Staat: De bovenstaat is bruinzilver, de onderstaat is wit.

Snavel: Grijsblauw.

Ogen: Rode iris met donkerbruine pupil. Naakte rode oogrand.

Loopbenen en tenen: Vleeskleurig. Nagels hoornkleurig.

Typische fouten: onregelmatige stippelverdeling op de vleugels, vlekkelig op de rug, bonte nagels.

Briljant (Fig.9)

Deze mutatie is eigenlijk een combinatie van de zilver en de bruine diamantduif. Om mooie briljante diamantduifjes te kweken zou men steeds bruine diamantduifjes met briljante moeten koppelen.

Kop: Zilver met een crème waas.

Borst: Zilvercrème.

Buik: Wit met een crème waas.

Rug: Zilvercrème.

Vleugels: Zilvercrème met witte stippels over de hele vleugel verdeeld. Tussen de stippelverdeling is eveneens een crème waas aanwezig.

Fig.5: Een koppel zilver diamantduifjes, rechts vooraan het doffertje, links achteraan het duivinnetje.

Fig.6: De opengevouwen vleugel van een zilver diamantduifje. Let op het bleke middenveld van de handpennen in vergelijking met Fig.4.

Fig.8: De opengevouwen vleugel van een bruin diamantduifje. Het middenveld van de handpennen is rood en de rand grijs.

Fig.7: Een bruin diamantduifje.

Fig.9: Een briljant diamantduifje. De grondkleur is zilvercrème.

Fig. 10: De opengevouwen vleugel van een briljant diamantduifje. De handpennen zijn helemaal zilvercrème tot bijna wit.

Fig. 12: De opengevouwen vleugel van een rood diamantduifje. Het middenveld van de handpennen is rood en de rand bijna zuiver wit.

Fig. 11: Een rood diamantduifje.

Fig. 14: Een sterk doorgefokt geel diamantduifje met zeer warme grondkleur en een vrijwel zuiver gele kop.

Handpennen helemaal zilvercrème (Fig.10).

Staat: De bovenstaart is zilvercrème, de onderstaart is wit.

Snavel: Vleeskleurig.

Ogen: Bruinrood met een naakte rode oogrand. Deze oogrand geeft een mooi contrast met de bleke kleur van het lichaam.

Loopbenen en tenen: Vleeskleurig. Nagels wit.

Typische fouten: te klein, onregelmatige stippelverdeling op de vleugels.

Rood (Fig.11)

Deze kleurslag is ontstaan uit een verdere selectie van bruine diamantduifjes: het zou dus niet over een afzonderlijke mutant gaan. De rode diamantduif is een bijna wit duifje, waarvan de uiteinden van de veertjes licht zilvergrijs zijn. De handpennen hebben een roodbruin middenveld en een wit zilverkleurige rand (Fig.12). De doffer is bijna wit, alleen wat roodbruin gekleurd op de achterzijde van de kop, de nek, de rug en de schouders. De duivinnen zijn nog witter van kleur, doch de roodbruine gedeeltes zoals beschreven bij de doffer zijn feller roodbruin gekleurd.

Geel (Fig.13 + Fig.14)

De kop, de nek, de borst en de onderzijde van het lichaam vertonen een licht zilvergrijs. De bovenzijde van het lichaam, van de kop over de nek, de rug en de romp tot en met de bovenstaart zijn strogeel gekleurd. De binnenste staartveren zijn crèmekleurig, overgaand naar buiten toe in donkergrijs en de buitenste zijn bij de inplanting grijs en zijn voor tweederde wit. Bij de witte stipfels op de vleugels ontbreken de donkere omlijnningen.

De handpennen vertonen een oranjegeel centraal gedeelte omringd door een zilvergrijze rand; de armpennen zijn zilvergrijs (Fig.15). De duivinnetjes zijn in het algemeen lichter van kleur.

Fig. 13: Een geel diamantduifje. De kop is hier zilvergrijs.

Perzik (Fig.16)

De perzikkleurige diamantduif is ontstaan uit een combinatie van geel en zilver (de handpennen bij "perzik" hebben nochtans een geel middenveld en geen witachtig middenveld zoals bij "zilver"-cf. Fig.17). Het is eigenlijk geen mutatie op zichzelf, en lijkt een lichte variant van de gele kleurslag. De kleurschakering van het perzikkleurig diamantduifje komt dus goed overeen met deze van de gele, behalve dat de strogele kleur bleker is met een iets meer grijs-zilverachtige aanslag. De kop, de nek en de borst zijn lichtzilver. De vleugelstippen zijn zeer onduidelijk. De buitenste vleugelpennen zijn oranje met een zilveren afboording. De enige donkergrijs-grijze kleur vinden we terug in de centrale staartpennen. Deze duifjes hebben vaak helrode ogen.

Bont in alle voorgaande kleurslagen (Fig.18)

De bonte diamantduif volgt eigenlijk de karakteristieke kleurpatroon als de gewone kleurslag, behalve dan dat de bontfactor aanwezig is. Over het algemeen zal het duifje donkerder van kleur zijn dan de gewone kleurslag. De witte bontfactor vinden we terug op de kop, in de nek, op de borst en een heel weinig op de rug en de vleugels.

Witstuit in alle voorgaande kleurslagen (Fig.19)

Het is een mutatie die dominant vererft. Kenmerkend voor deze vogels is de gans witte stuit, en alle staartpennen, ook de binnenste, zijn volledig wit (gekleurde staartpennen is dus een grove fout); de stippeltekening op de

Fig. 15: De opengevouwen vleugel van een geel diamantduifje. Het middenveld van de handpennen is geel en de rand lichtgrijs.

vleugels is duidelijk groter en driehoekig van vorm.

De lichaamskleur heeft een blekere, meer pastelkleurige tint dan die van de "eenkleurige" tegenhanger; voor de rest komen de kleurschakeringen ermee overeen: wildkleur, zilver, bruin, briljant, rood, geel of perzik.

Sneeuw wit (Fig.20)

Sneeuw wit is eigenlijk geen mutatie op zichzelf maar een combinatie van drie kleuren: geel, zilver en witstuit. Men moet ermee rekening houden dat we hier steeds twee generaties verder moet kweken om deze kleur te bekomen. Het hele lichaam is werkelijk sneeuw wit met uitzondering van de handpennen die crèmekleurig zijn (dat contrast tussen het witte lichaam en de crèmekleurige handpennen is opvallend, ook bij gesloten vleugel) (Fig.21). De ogen zijn fel rood gekleurd. Deze vogels zijn gewoonlijk zeer zwak.

Aanbevolen literatuur:

Jeff Downing, 1999. Diamond Doves: A Guide to Colors & Care. Eigen beheer (te vinden op het internet).

Fig. 17: Een perzik doffertje diamantduifje met opengevouwen vleugel. De handpennen lijken een lichtere uitgave van de mutant geel.

Fig. 18: Een bont diamantduifje van op de rug met opgevouwen vleugel.

Fig. 16: Een koppel perzik diamantduifjes, met voor aan het lichtere doffertje en achteraan het meer intens gekleurd duivinnetje.

Fig. 19: Een wild witstuit diamantduifje. De grondkleur is helder blauw en stuit en staart zijn zuiver wit.

Fig.20: Een sneeuw wit diamantduifje. Let op de felrode ogen en de romige handpennen tegenover het witte vleugelschild.

Fig. 21: Een sneeuw wit diamantduifje met opengevouwen vleugel. Het contrast tussen de romige handpennen en de witte kleur van de rest van het lichaam is opvallend.

Commission Provinciale de Colombiculture de Liège
Première Exposition à Caractère Internationale
 organisée à SCLESSIN les 12 et 13 Décembre
 Adresse: Salle des Fêtes des anciennes écoles du château de Sclessin
 (à 200 mètres du Standard et à côté du concessionnaire Opel "Bounameaux")

Toutes races Entrée gratuite

 Belgique

 France

 Allemagne

 Luxembourg

 Pays-Bas

Renseignements: Guy Lawarrée 04-3845677
 Marie-Louise Bozet 0475-362659 bozetmarilouise@skynet.be
 Arnaud Alenaers 019-656338 alenaers5@hotmail.com
 0494-314630

**In memoriam:
 de heer Hubert Lauffs**

Met droefheid melden wij u het overlijden van de Heer Hubert Lauffs. Hij is overleden op 9 juli ll. Hubert Lauffs werd door de landsbond in 2006 tot erekeurmeester benoemd. Gedurende zijn lange carrière binnen de kleinvee-organisatie, was hij o.m. secretaris van de club van Eupen, bestuurder van de club van Raeren, afgevaardigde bij de VDKZ en het provinciaal verbond Luik, lid van de raad van bestuur van de Landsbond, afgevaardigde voor de sectie konijnen & cavia's bij de EE. Verder was hij keurmeester van konijnen en cavia's en secretaris en voorzitter van de betreffende standaardcommissie. Hij was trouwens verantwoordelijk voor de eerste standaard van konijnen en cavia's, in de Duitse taal in 2003. Hubert fokte verschillende konijnenrassen tot zijn heengaan, o.a. Parelgris van Halle en Kleurdwerg. We zijn Hubert erkentelijk voor alles wat hij voor onze organisatie heeft verwezenlijkt en bieden zijn familie en vrienden onze oprechte bliken van deelneming aan.